

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de doorlichting van Vrije Lagere School voor Buitengewoon Onderwijs -
Mozaïek Plus te MAASMECHELEN**

Hoofdstructuur buitengewoon basisonderwijs

Instellingsnummer 26153

Instelling Vrije Lagere School voor Buitengewoon Onderwijs - Mozaïek
Plus

Directeur Jeannine JACOBS

Adres Parklaan 3 - 3630 MAASMECHELEN

Telefoon 089-76.12.08

Fax 089-77.53.45

E-mail directie@mozaiekplus.be

Website www.mozaiekplus.be

Bestuur van de instelling K.B.O. Maasmechelen-Zuid

Adres Parklaan 3 - 3630 MAASMECHELEN

Scholengemeenschap KBMZ

Adres Parklaan 3 - 3630 MAASMECHELEN

CLB Vrij CLB Maasland

Adres Deken Bernardstraat 4 - 3630 MAASMECHELEN

Dagen van het doorlichtingsbezoek 24-10-2016; 25-10-2016, 27-10-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 27-10-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 23-11-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Frieda THIELS

Teamleden Ilse BOETS, Francis VANDENBROUCKE

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	8
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	8
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	8
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	9
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	9
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	9
3.1.1.1 wiskunde in type basisaanbod - lager onderwijs, wiskunde in type 9 - lager onderwijs	9
3.1.1.2 sociaal-emotionele ontwikkeling in type basisaanbod - lager onderwijs, sociaal-emotionele ontwikkeling in type 9 - lager onderwijs	13
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	16
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	16
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	17
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	18
4.1 Deskundigheidsbevordering	18
4.2 Onderwijsorganisatie	20
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	22
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	25
6.1 Wat doet de school goed?	25
6.2 Wat kan de school verbeteren?	26
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	27
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	27

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoende handelingsplanmatig nastreven van de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de vijf fasen van handelingsplanning:
 - ♦ de beginsituatiebepaling
 - ♦ de doelenselectiefase
 - ♦ de voorbereidingsfase
 - ♦ de uitvoeringsfase
 - ♦ de evaluatiefase.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de vrije lagere school voor buitengewoon onderwijs, 'Mozaïek Plus' in Maasmechelen. De school biedt onderwijs aan leerlingen uit het type basisaanbod, het vroegere type 1- en type 8-onderwijs en heeft heel wat ervaring met een geïntegreerde werking. Het aanbod richt zich tot leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften voor wie het gemeenschappelijk curriculum met redelijke aanpassingen niet haalbaar is in een gewone basisschool. De school heeft een instapklas en 12 klasgroepen verdeeld over drie substructuren. 'Mozaïek Plus' en 'Mozaïek', een school voor gewoon basisonderwijs, maken deels gebruik van dezelfde schoolinfrastructuur.

Naar aanleiding van het decreet betreffende maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften (M-decreet) startte de school op 1 september 2015 met een type 9-werking. Het schoolteam opteert voor een geïntegreerde autiwerking. Komt die werking onvoldoende tegemoet aan de specifieke onderwijsbehoeften van leerlingen met autismespectrumstoornissen (ASS), dan krijgen zij een doorgedreven individuele begeleiding in een van de beide structuurklassen.

Op basis van het vooronderzoek bepaalde de onderwijsinspectie de focus van deze doorlichting. Zij ging voor de leergebieden wiskunde en sociaal-emotionele ontwikkeling na of het schoolteam voldoende inspanningen levert om volgens het cyclische proces van handelingsplanning passende ontwikkelingsdoelen na te streven. Daarnaast peilde zij naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de deskundigheidsbevordering, de onderwijsorganisatie en aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van regelgeving en de mate waarin het schoolteam aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne. In haar oordeel houdt de onderwijsinspectie rekening met specifieke kenmerken van de school, de omgeving, het personeel en de leerlingen.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen voor wiskunde wijst uit dat het schoolteam voldoende inspanningen levert om via het cyclische proces van handelingsplanning ontwikkelingsdoelen na te streven. De inspanningen richten zich prioritair op leerinhouden en vertrekken minder van een doelenselectie 'op maat'. Het inspectieteam legt dit knelpunt bloot en vertrouwt op het krachtig beleidsvoerend vermogen en de kansen die de nieuwe organisatiestructuur biedt om met onderwijs 'op maat' nauwer aan te sluiten bij de beginsituatie en de specifieke onderwijsbehoeften van de leerlingen.

Teamleden brengen op een systematische en transparante wijze de beginsituatie van leerlingen breed in beeld. Het elektronisch registratieplatform vormt een waardevolle en overzichtelijke ondersteuning. Observaties, aangevuld met toetsresultaten en waar nodig met therapeutische testen, geven een relevant beeld van de wiskundige mogelijkheden en moeilijkheden van de leerlingen. Teamleden zetten de mogelijkheden van elke leerling af tegenover de leerinhouden van een schooleigen leerlijn. Deze leerlijn dient als leidraad voor de samenstelling van de klasoverstijgende niveaugroepen en het wiskundig aanbod. Ze maakt voor de verschillende wiskundige domeinen de koppeling tussen leerinhouden en geselecteerde ontwikkelingsdoelen type 1 en type 8. Het beheersingsniveau van de leerling in relatie tot de leerlijn vormt het uitgangspunt van het multidisciplinair overleg en het onderwijsaanbod. Voor enkele leerlingen streven de teamleden naar een aanbod afgestemd op de eindtermen van het gewoon basisonderwijs. Afspraken en procedures sturen rekenstrategieën aan. De automatisering van basisvaardigheden neemt een behoorlijke hap uit de onderwijstijd. Minder onderwijstijd gaat er naar het 'ervaren en beleven' van wiskunde in herkenbare contexten. Een aantal teamleden sluit met actieve en coöperatieve werkvormen, realistische rekencontexten en probleemstellingen, nauwer aan bij de leefwereld van de leerlingen.

De interne klasondersteuning laat een gedifferentieerd aanbod toe en leidt in toenemende mate tot bijsturingen en reflecties over de begeleidings- en de onderwijspraktijk. De evaluatie richt zich op het beheersen van leerinhouden en minder op het bereiken van prioritair vooropgestelde doelen. Het cyclisch karakter van het proces van handelingsplanning komt hierdoor in het gedrang.

Voor het leergebied sociaal-emotionele ontwikkeling slaagt het schoolteam er in om binnen een cyclisch proces van handelingsplanning passende ontwikkelingsdoelen te selecteren. De schoolvisie stelt welbevinden en sociale vaardigheden voorop. Teamleden dragen de leerlingen een warm hart toe. Het schoolteam vertrekt vanuit een constructieve basishouding, een stimulerende onderwijsstijl en een onvoorwaardelijke aanvaarding van de leerlingen.

Teamleden brengen het sociale en emotionele functioneren van de leerlingen breed in beeld en selecteren ontwikkelingsdoelen op groeps- en individueel niveau. Een doelenkader gebaseerd op een selectie van ontwikkelingsdoelen type 1 en verdeeld over drie niveaus geeft de doelenselectie richting. Teamleden nemen heel wat initiatieven die het welbevinden en de sociale vaardigheid van leerlingen ondersteunen. Deze initiatieven kaderen voornamelijk binnen de sociale en emotionele begeleiding van de leerlingen en vertrekken minder vanuit doelgerichte acties als antwoord op hun specifieke onderwijsbehoeften. De begeleiding vertaalt zich in preventieve en remediërende maatregelen en in de vele kansen die leerlingen krijgen. Teamreflectie over een efficiënt en doelgericht gebruik van de kijkwijzers en de doelenkaders, dient zich aan. De evaluatie richt zich voornamelijk op een aantal aspecten van welbevinden, gedrag en sociale redzaamheid, maar geeft de evolutie van de leerling voor de geselecteerde doelen niet weer.

Voor de deskundigheidsbevordering stemt het beleid de nascholing af op de schoolprioriteiten uit het beleidsplan. Doelgerichte nascholingsinitiatieven leiden tot expertiseverruiming. Teamleden krijgen ruime kansen tot individuele nascholing. Verscheidene overlegstructuren zetten aan tot collectief leren. Overleg op (sub)teamniveau en klasinterne samenwerking vormen de opstap naar gezamenlijke reflecties over pedagogisch-didactische thema's.

Maximale ontwikkelingskansen voor leerlingen, vormen de rode draad doorheen de schoolorganisatie. De resultaten van een kritische en grondige schoolanalyse vormden de aanzet voor de installatie van een vernieuwde organisatiestructuur. Beleidsteam, kernteam en subteams, aangestuurd door coördinatoren, ondersteunen de schoolwerking en verhelderen de communicatie. Teamleden werken constructief samen.

De directeur beschikt over een sterk beleidsvoerend vermogen en een proactieve ingesteldheid. Ze ambieert een open communicatiestijl, een waarderende houding en een sterke gerichtheid op ieders welbevinden. Binnen een sfeer van vertrouwen, autonomie en gedeelde verantwoordelijkheid groeit het team in meer 'samen' school maken. De schoolwerking steunt op meerdere beleidsmatige structuren en overlegkanalen. Zij vormen een belangrijke schakel in de voorbereiding van besluiten, vernieuwings- en verbeterinitiatieven. Schoolprioriteiten missen nog kansen tot diepgaand verkennen, implementeren, coachen, evalueren en verankeren. In de nieuwe structuur liggen mogelijkheden om via overleg en aansturing de gezamenlijke zorg voor kwaliteitsvol onderwijs te verhogen.

Het onderzoek naar de woonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne wijst uit dat het team systematisch zorg draagt voor haar leer- en werkomgeving.
Het team leeft de onderzochte regelgeving correct na.

De onderwijsinspectie formuleert voor alle onderzochte erkenningsvoorwaarden een gunstig advies. Ze drukt haar waardering uit voor het samen versterken en ondersteunen van belangrijke strategieën. Ze geeft het vertrouwen aan het voltallige schoolteam om de autonomie succesvol aan te wenden in de verdere ontwikkeling van kwaliteitsvol onderwijs.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

type basisaanbod - lager onderwijs

sociaal-emotionele ontwikkeling, wiskunde

type 9 - lager onderwijs

sociaal-emotionele ontwikkeling, wiskunde

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Curriculum

Onderwijsorganisatie

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 wiskunde in type basisaanbod - lager onderwijs, wiskunde in type 9 - lager onderwijs

Voldoet

Het schoolteam levert voor het leergebied wiskunde voldoende inspanningen om, via het cyclische proces van handelingsplanning, ontwikkelingsdoelen/eindtermen te selecteren en na streven. De teamleden brengen multidisciplinair de beginsituatie breed in beeld. Een groepshandelingsplan legt de relatie tussen leerinhouden, doelen uit de schooleigen leerlijn en de ontwikkelingsdoelen type 1 en type 8. Het zet leerkrachten aan tot het nastreven van een verticale samenhang binnen het leergebied en de verschillende domeinen. Enkele teamleden selecteren voor een beperkt aantal leerlingen eindtermen en sluiten met het onderwijsaanbod aan bij het gewoon basisonderwijs. Een individueel handelingsplan (therapieplan) vermeldt de paramedische ondersteuning en legt een eventuele relatie met wiskundige aspecten. Materialen visualiseren de rekenkundige afspraken en zorgen voor een vlotte uitvoering.

Beginsituatiebepaling

Beeldvorming
Functionele neerslag
Opvolging
Actualisering

Het team verzamelt gegevens over de wiskundige ontwikkeling van de leerlingen en zet deze af tegenover een schooleigen leerlijn. Voor leerlingen die het voorbije schooljaar hier reeds schoolliepen, zijn de resultaten uit de niveaugroep, het overleg op de eindklassenraad aangevuld met de gegevens uit het overgangsgesprek en de vaststellingen van de klasleerkracht, doorslaggevend voor een eventueel doorschuiven naar een volgende niveaugroep. Voor nieuwe leerlingen maakt het team een inschatting op basis van gegevens die het inschrijvingsverslag, het intakegesprek, de vorige school en externe dienstverleners aanreiken. Indien relevant neemt het team bijkomende genormeerde of eigen testen af.

Teamleden starten het klassenraadverslag met een brede omschrijving van de leerling en geven voor elk leergebied de beginsituatie weer. De beginsituatie voor wiskunde vermeldt waar mogelijk screeningsgegevens en toetsresultaten voor de verschillende leerdomeinen en de evolutie binnen de leerlijn of het onderwijsleerpakket. Teamleden vermelden de aspecten waar de leerling op uitvalt en het hanteren van redelijke aanpassingen. Het groepshandelingsplan vermeldt een korte, algemene beschrijving van de klasoverstijgende rekengroep, het aanbod uit de vorige rekengroep, een selectie van na te streven ontwikkelingsdoelen type 1 en type 8 of eindtermen. Onder de rubriek 'strategie' omschrijven teamleden de leerinhouden en verwijzen ze naar het onderwijsleerpakket. Het luik evaluatie verwijst naar genormeerde toetsen, methodetoetsen, eigen toetsen en permanente observatie en evaluatie.

Observaties, herhalings- en eigen toetsen leveren extra informatie over het wiskundig functioneren van de leerling. Een geijkte toets gaat de rekenvaardigheden voor hoofdrekenen en getallenkennis na en laat een beter diagnosticeren van rekenproblemen en rekenstoornissen toe. De beginsituatiebepaling is dynamisch en resulteert, indien nodig, in aansluiting bij een andere niveaugroep of extra klasinterne ondersteuning.

Een digitaal platform zorgt voor een gestructureerde, overzichtelijke en permanent raadpleegbare registratie van leerlingengegevens. De nieuw elektronisch ingebouwde structuur getuigt van proactief denken binnen het kader van het M-decreet.

Teamleden hebben minder ervaring in het scherp stellen van de specifieke onderwijsbehoeften en het selecteren van een doelenselectie op maat van individuele leerlingen. Groepshandelingsplannen verwijzen in het type basisaanbod veelal naar een groepsaanbod. Individuele handelingsplannen verwijzen met een gedifferentieerde doelenselectie meer naar een aanbod en aanpak 'op maat'. De schooleigen leerlijn vormt de maatstaf.

De eigenheid van leerlingen met ASS zorgt ervoor dat de teamleden uit de type 9-afdeling een brede omschrijving geven van het wiskundig denken en de rekenvaardigheid van hun leerlingen. De groepswerkplannen vermelden groepsdoelen en gedifferentieerde, individuele doelen. De specifieke problematiek van deze leerlingen dwingt de teamleden tot een sterk gedifferentieerd onderwijsaanbod.

Doelenselectiefase <i>Selectie ontwikkelingsdoelen</i> <i>Leerlingenkenmerken</i> <i>Op maat</i> <i>Harmonische ontwikkeling en</i> <i>optimale integratie</i> <i>Evenwichtig aanbod</i> <i>Doelenkaders</i> <i>Multidisciplinair overleg</i>	Het schoolteam mist een gemeenschappelijk denkkader dat, binnen het handelingsplanmatig werken, de nadruk legt op een selectie van doelen, afgestemd op de specifieke beginsituatie en de onderwijsbehoeften van de leerlingen. De doelenselectie gebeurt hoofdzakelijk vanuit de leerinhouden van de schooleigen leerlijn. Deze bevordert een verticale samenhang, en beoogt voor de verschillende domeinen en aspecten een vooraf bepaald en collectief aanbod. Weinig teamleden selecteren voor de verschillende domeinen doelen en leerinhouden die afwijken van het vastliggend aanbod voor hun niveaugroep. Een gedifferentieerde en doelgerichte aanpak 'op maat' blijft meestal uit. Het beleidsteam is zich bewust van deze belangrijke lacune. De nieuwe structuur binnen de organisatie en het geplande overleg, bieden mogelijkheden om het pedagogisch-didactisch denken en handelen beter af te stemmen op de individuele leerling. Enkele leerkrachten nemen autonoom het initiatief om de doelen uit de leerlijn of het onderwijsleerpakket te concretiseren in zinvolle tussendoelen. Vaak zetten specifieke leerlingenkenmerken hen hiertoe aan.
---	--

Voorbereidingsfase
Planning
Multidisciplinair
Groepeeringsvorm
Infrastructuur en uitrusting

De leerinhouden uit de leerlijn en het onderwijsleerpakket zijn bepalend om het aanbod voor te bereiden. Zij ondersteunen een graduele opbouw. Het schoolteam brengt multidisciplinair het ontwikkelingsniveau van de leerlingen in relatie tot de leerlijn of het onderwijsleerpakket en stelt de samenstelling van de klasoverstijgende niveaugroepen in het type basisaanbod hierop af. Structuurklassen werken met gedifferentieerde werktijden en een ruimere klasinterne ondersteuning om tegemoet te komen aan de individuele begeleidingsnoden van de leerlingen.

Dag- en weekplanningen vermelden het leergebied, de domeinen, de leerinhouden en verwijzen naar het onderwijsleerpakket of de werkbladen. De planning voorziet voldoende onderwijstijd en benadrukt de aandacht voor getallen, bewerkingen en de automatisering van een aantal basisbewerkingen. Er zijn weinig ondersteunende afspraken die een functioneel rekenaanbod in de hand werken. Heel wat teamleden verwarren functioneel rekenonderwijs met het gebruik van concrete materialen.

Uitvoeringsfase
Planmatige aanpak
Aanbod op maat
Organisatie op maat
Actief leren
Klasmanagement
Methodiek en werkvormen
Samenhang realiseren

Het schoolteam opteert in het type basisaanbod voor klasoverstijgende niveaugroepen gespreid over een onder-, midden- en bovenbouw. Teamleden uit beide onderwijstypes kunnen rekenen op interne klasondersteuning door coördinatoren of paramedici. Zij bepalen autonoom op welke wijze zij co-teaching vorm geven. Een meer gedifferentieerde aanpak krijgt zo kansen. Het aanbod en de niveaubepaling uit de leerlijn en het onderwijsleerpakket blijven richtinggevend. In de meeste klasgroepen ontbreekt een bewuste en systematische organisatie en aanpak op maat van de individuele leerling. Het schoolteam streeft naar een consequente opbouw van rekenmodellen, procedures en afspraken. Op schoolniveau ontbreekt het aan gradueel opgebouwde referentiematen in relatie tot de leefwereld van de leerlingen. Teamleden hebben ruime aandacht voor rekentaal en de automatisering van basisbewerkingen.

De didactische en organisatorische vaardigheid van de leerkracht ondersteunt in mindere of meerdere mate een functionele klasinrichting en een goed klasmanagement. Weinig leerkrachten hanteren actieve en coöperatieve werkvormen en een multisensoriële aanpak om wiskunde te verlevendigen en te beleven. Een veelal technisch-cognitieve benadering staat centraal. Teamleden leggen de nadruk op wiskundekennis en minder op vaardigheden, attitudes en de toepassing van inzichten in andere contexten. Enkele teamleden ervaren de noodzaak van een meer functionele benadering van wiskunde als voorwaarde voor progressie en maatschappelijke integratie. Visie en schoolafspraken dienen zich dan ook aan. Enkele teamleden oriënteren leerlingen bij de lesaanvang op het doel en de bruikbaarheid van de lesinhoud. Een reflectie op inhoud en proces vindt minder plaats. Digitale media en technieken maken het wiskundeonderwijs in toenemende mate inzichtelijk.

Het schoolteam beschikt over voldoende visueel, concreet en ondersteunend materiaal. Teamleden differentiëren hoofdzakelijk via ondersteunende materialen, verlengde werktijd of een beperking in het aantal oefeningen. Differentiatie bestaat minder uit doelen die een antwoord bieden op de mogelijkheden en de moeilijkheden van de leerling.

Evaluatiefase
Visie en afspraken
Systeem of instrument
Gelinkt aan
doelen/diagnostisch
Valide
Betrouwbaar
Evenwichtig en representatief
Procevaluatie
Rapportering

Periodiek evalueren teamleden de beheersing van de leerinhouden. Er is geen visie noch schoolsystematiek aanwezig die toelaat om vooraf geselecteerde doelen binnen een graduele opbouw uit te voeren en breed te evalueren. Dit hiaat zorgt er voor dat de evaluatie een beeld schetst van de beheersingsgraad van leerinhouden, maar de evolutie van de leerling voor de verschillende domeinen weinig weergeeft. Teamleden hebben binnen deze fase minder aandacht voor de evaluatie van vaardigheden, wiskundige attitudes en het toepassen van inzichten. De afwezigheid van een doelselectie 'op maat' maakt dat de evaluatie te weinig doelgericht is en niet het cement vormt voor de samenhang van het cyclische proces van de handelingsplanning.

De klassenraad baseert zich voor de evaluatie hoofdzakelijk op observaties en de behaalde resultaten op (genormeerde) toetsen, leerpakketgebonden en eigen toetsen. Leerlingenresultaten zijn bepalend voor de groepssamenstelling en eventuele individuele ondersteuning. Weinig teamleden grijpen leerlingenresultaten aan om te reflecteren over het leerproces en de efficiëntie van hun aanpak.

Het rapport vermeldt voor elk domein een cijfer, al dan niet aangevuld met een omschrijving. Het geeft minder de beheersingsgraad weer van opgebouwde inzichten, strategieën, probleemoplossende vaardigheden en attitudes.

3.1.1.2 sociaal-emotionele ontwikkeling in type basisaanbod - lager onderwijs, sociaal-emotionele ontwikkeling in type 9 - lager onderwijs

Voldoet

Het schoolteam levert voldoende inspanningen om via het cyclische proces van handelingsplanning passende ontwikkelingsdoelen voor het leergebied sociaal-emotionele ontwikkeling te selecteren en na te streven. Inzichten, activiteiten, maandthema's, schoolafspraken, teamreflecties en ondersteunende documenten illustreren het belang dat het schoolteam aan dit leergebied hecht.

Een brede beeldvorming, een multidisciplinaire selectie van ontwikkelingsdoelen, een permanente aandacht voor het sociaal en emotioneel welbevinden van leerlingen en een geïntegreerde begeleiding vormen belangrijke bakens in een groeiend proces van handelingsplanning op leerling-, groeps- en schoolniveau.

Beginsituatiebepaling

Beeldvorming
Functionele neerslag
Opvolging
Actualisering

Het leergebied sociaal-emotionele ontwikkeling is binnen de school voortdurend onderwerp van gesprek, reflectie en bijsturing. Oudergesprekken, vragenlijsten, huisbezoeken, observaties en gegevens van externen reiken informatie aan over het sociaal en emotioneel functioneren van de leerlingen. De schoolvisie, kijkwijzers, een selectie van niveaugebonden ontwikkelingsdoelen en eindtermen en doelgerichte screeningsinstrumenten sturen de beeldvorming aan. Observaties, overdrachtsgesprekken, een multidisciplinaire dialoog op de klassenraden en informeel overleg vervolledigen de beeldvorming. De brede inzet en benadering illustreert het belang dat het schoolteam hecht aan het welbevinden van leerlingen.

Teamleden registreren systematisch en overzichtelijk de gegevens in het digitale leerlingendossier. Zij hebben duidelijk oog voor de mogelijkheden en de moeilijkheden van elke leerling. Een specifieke rubriek vermeldt voorvallen en de essentie van overleg met externen en met ouders naar aanleiding van zorgen om probleemgedrag.

De school hanteert doelgerichte en functionele instrumenten om de sociaal-emotionele ontwikkeling en het probleemgedrag systematisch in kaart te brengen. De gegevensverzameling en de screeningsresultaten leiden tot een doelenselectie als antwoord op de onderwijsbehoeften van de leerling. De ouderbetrokkenheid voor het sociaal en emotioneel welbevinden van leerlingen is groot.

Doelenselectiefase

Selectie ontwikkelingsdoelen
Leerlingenkenmerken
Op maat
Harmonische ontwikkeling en
optimale integratie
Evenwichtig aanbod
Doelenkaders
Multidisciplinair overleg

Teamleden hebben aandacht voor de verschillende domeinen en streven naar een evenwichtige en geïntegreerde benadering. Zij kiezen prioritaire doelen uit een verticaal opgebouwd doelenkader samengesteld uit een selectie van ontwikkelingsdoelen type 1. Voor enkele leerlingen selecteren teamleden eindtermen uit het leergebied sociale vaardigheden. Teamleden spannen zich in om zowel op groeps- als op individueel niveau doelen te selecteren.

Het doelenkader vormt minder het uitgangspunt om een gezamenlijke strategie te bepalen. Teamleden geven de inhoud en de organisatie van het opvoedings- en het onderwijsaanbod bijgevolg vrij autonoom vorm. Afspraken over acties, inhouden en methodieken sturen de dagelijkse praktijk beperkt aan. Klassenraadverslagen en groepshandelingsplannen illustreren de noodzaak aan gezamenlijke evaluatie en bijsturing van het doelenkader in functie van de noden van de leerlingen. In co-teaching en teamoverleg liggen mogelijkheden om ervaringen, werkvormen en methodieken uit te wisselen en de dialoog over een meer adequate praktijkinvulling van de doelenselectie aan te vatten.

Vorbereidingsfase

Planning
Multidisciplinair
Groeperingsvorm
Infrastructuur en uitrusting

Het schoolteam start het schooljaar met de intensieve aanpak van school- en klasafspraken. Naarmate het schooljaar vordert, evolueert een geïsoleerde en intensieve aanpak naar een meer geïntegreerde aanpak van vaardigheden. Maandelijks actiepunten, school- en klasafspraken stimuleren samenhang en gedeelde verantwoordelijkheid. Een tienpuntenprogramma maakt leerkrachten attent op positieve aandacht voor (h)erkenning en waardering binnen een ontmoetende leerkrachtstijl.

Teamleden plannen veelal bij de start van het schooljaar structurele onderwijstijd voor dit leergebied. Ze verwoorden enerzijds te opteren voor een geïntegreerde en leergebiedoverschrijdende aanpak, anderzijds onderwijstijd uit te trekken bij incidenten en voorvalletjes. Planmatig is dit minder merkbaar. Groepshandelingsplannen vermelden een omschrijving van het sociaal en emotioneel functioneren van de individuele leerlingen, aangevuld met een selectie van ontwikkelingsdoelen op groepsniveau en eventueel op individueel niveau. Leerkrachtafhankelijk volgt een verwijzing naar acties of activiteiten.

De voorbereiding gebeurt hoofdzakelijk door de klasleerkracht. Ook paramedici en ambulante leerkrachten nemen doelen van sociaal-emotionele ontwikkeling op binnen hun expertisedomein. De uitvoering illustreert een gemeenschappelijke gedragenheid en verbondenheid. Een aantal teamleden plant geregeld een activiteit waarbij leerlingen sociale vaardigheden kunnen oefenen. Zij voorzien werkvormen en materialen om inhouden onder de vorm van partner- of groepsworkspelend in te oefenen.

Voor de meeste teamleden is het verschil tussen activiteiten van sociaal-emotionele begeleiding en leermomenten in functie van het leergebied sociaal-emotionele ontwikkeling, niet duidelijk.

Het schoolteam beschikt voor dit leergebied over een rijke en veelzijdige hoeveelheid aan literatuur en materialen.

Uitvoeringsfase
Planmatige aanpak
Aanbod op maat
Organisatie op maat
Actief leren
Klasmanagement
Methodiek en werkvormen
Samenhang realiseren

School- en klaspraktijk stralen een veilig en warm basisklimaat uit. Teamleden beschouwen het welbevinden en het positieve zelfbeeld van leerlingen als basisvoorwaarde om tot leren en ontwikkeling te komen. Ze zetten zich duidelijk in om vanuit een goede relatie het leerproces op te zetten. Dit uit zich in een positieve, affectieve en respectvolle begeleidingsstijl. Begroeten, beleefdheid, respect en complimenteren behoren tot de schoolcultuur.

Het aantal school- en klasregels is beperkt en structureert het leven en het leren. De regels zijn eenduidig, samenhangend en transparant geformuleerd. Teamleden passen de afspraken consequent toe wat de cohesie, de verbondenheid en de efficiëntie van de regels stimuleert en moeilijk gedrag reduceert. Deze werkwijze is een toonbeeld van een gemeenschappelijk gedragen en samenhangend pedagogisch kader dat tot effecten leidt. De veerkracht en de effectiviteit van teamleden wordt al eens uitgedaagd door bijzonder complexe en soms conflicterende problematieken. Teamleden zijn steeds bereid om de zorg voor elkaar op te nemen. De directeur neemt de zorg voor leerlingen op bij voorvallen van moeilijk en onaanvaardbaar gedrag. Zij informeert de ouders en besteedt de nodige tijd aan overleg en afspraken.

Op groepsniveau hanteren de meeste teamleden een eigen beloningssysteem en bepalen zij autonoom of ze gebruik maken van vrije keuze activiteiten, sociale of materiële beloningen.

Het schoolteam vult de uitvoeringsfase grotendeels in vanuit activiteiten, gesprekken en occasionele momenten en minder vanuit de geselecteerde doelen in het groepshandelingsplan. De digitale registratie biedt een zicht op de doelenselectie die teamleden gespreid in het schooljaar en over verschillende schooljaren heen maken. De registratie vermeldt minder het aanbod waardoor een systematiek van opbouwen en teruggrijpen naar activiteiten of materialen minder kansen krijgt. Concrete besluitvorming ontbreekt meermaals waardoor teamleden een eigen weg en strategie zoeken en toepassen.

De school is zich bewust van de nood aan gezamenlijke doelgerichtheid en investeert in een participatief proces om de neuzen in één richting te krijgen. De weloverwogen uitgebouwde en georganiseerde speelplaatswerking illustreert de alertheid voor een preventieve en conflictvermijdende werking. De inzet van de vele teamleden in een blijvend zoeken naar mogelijkheden en oplossingen verdient stevige waardering.

Evaluatiefase	Deze fase laat in mindere mate toe om via de prioritair geselecteerde doelen en een hierop afgestemd aanbod, het hele proces van handelingsplanning te evalueren. Dit heeft tot effect dat de evaluatie en de besluitvorming minder de start vormen van een nieuwe cyclus.
<i>Visie en afspraken</i>	
<i>Systeem of instrument</i>	
<i>Gelinkt aan doelen/diagnostisch</i>	
<i>Valide</i>	
<i>Betrouwbaar</i>	De school evalueert dit leergebied vooral door een intuïtieve inschatting en beoordeling en minder vanuit visie, afspraken en objectieve criteria. De afwezigheid van concrete en helder geformuleerde doelen in relatie tot acties belemmert een valide en brede evaluatie. De huidige evaluatiepraktijk laat niet toe om een uitspraak te doen over de mate waarin de klasgroepen en individuele leerlingen vooropgestelde doelen beheersen.
<i>Evenwichtig en representatief</i>	
<i>Procesevaluatie</i>	
<i>Rapportering</i>	

Het rapport geeft weinig informatie over het onderwijsaanbod, specifiek nagestreefde doelen en de evolutie van het sociaal en emotioneel functioneren en evolueren van de leerling. De geselecteerde items verwijzen naar aspecten van welbevinden, betrokkenheid en sociale vaardigheden.

Net zoals de evaluatie verloopt de rapportering vooral intuïtief waardoor ze beide objectiviteit en validiteit missen. Een aantal teamleden wenst in te zetten op aspecten van brede evaluatie en denkt na over evaluatievormen die de betrokkenheid van de leerlingen bij hun ontwikkelingsproces verhogen.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Het preventie- en het schoolteam gaan op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee de preventiedienst de controles uitvoert, registreert en opvolgt. Beide teams kennen de tekorten en zijn waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en de leefomgeving van leerlingen en personeelsleden.

De directeur en de preventiedienst brengen vanuit eigen vaststellingen en vanuit de aanwezige verslagen van bevoegde diensten eventuele hiaten in beeld. Uit het globaal preventieplan en in de praktijk blijkt dat de school de tekorten beheerst en de nodige financiële middelen voorziet. Sommige tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting al weggewerkt of bijgestuurd, andere staan gepland.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee het schoolteam en het preventieteam tekorten opsporen en wegwerken, de realisatie van tussentijdse oplossingen en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen om de resterende tekorten weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure voor de definitieve uitsluiting, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

Doelgerichtheid Een strategisch beleidsplan vermeldt beoogde doelstellingen en acties voor het nieuwe schooljaar. De directeur rubriceert de noden op niveau van de hele schoolwerking en op niveau van individuele teamleden. Prioritering en fasering in de tijd concretiseren het professionaliseringsbeleid. De directeur agendeert het beleidsplan op de personeelsvergadering en licht de schoolprioriteiten toe. De sterk proactieve gerichtheid geeft aan in welke richting de schoolwerking kan/moet evolueren, waar accenten komen te liggen en welke vernieuwingsdoelen aan de orde zijn. Gesprekken tonen aan dat teamleden duidelijk op de hoogte zijn van de collectieve nascholingsthema's maar weinig weet hebben van de prioriteiten van het lopende schooljaar.

Een jaarlijkse zorgdag op scholengemeenschapsniveau biedt een waaier aan inhouden, praktijkervaringen en workshops en stimuleert de individuele deskundigheid. Teamleden kiezen autonoom waarin ze zich wensen te verdiepen. Een evaluatieformulier bevraagt inhoud en aanpak van de gevolgde nascholing en peilt naar specifieke en toekomstgerichte nascholingsbehoeften.

Ondersteuning Vanuit bevragingen, functionerings- en evaluatiegesprekken stimuleert de directeur deelname aan individuele nascholingsinitiatieven. De teamleden zijn voldoende op de hoogte van het nascholingsaanbod en krijgen ruime kansen tot expertiseverruiming. De directeur voorziet de nodige organisatorische maatregelen voor deelname aan individuele nascholing tijdens de schooluren. Directeur en schoolbestuur zorgen er samen voor dat het financiële kostenplaatje zelden een belemmering vormt.

Reflectie en discussie over onderwijskundige aspecten en afstemming van inzichten in aanpak en aanbod komen minder aan bod. Het beleidsteam wenst met de installatie van subteams, coördinatoren, co-teaching en georganiseerd formeel overleg het leren van elkaar te bevorderen, expertises en werkkaders te multipliceren en waar nodig te verankeren. Deze nieuwe structuur vormt een belangrijke schakel in het samen uitzetten van een meer gedeeld en participatief schoolbeleid. Zij vormt bij uitstek het forum om pedagogisch-didactische thema's, die leiden tot formeel en breed gedragen schoolafspraken, uit te diepen.

Multidisciplinair overleg en leerlingenbesprekingen verruimen de kijk op pedagogisch-didactische processen. De klasinterne samenwerking en collegiale consultatie tussen leerkrachten, therapeuten, klasondersteuners en ambulante teamleden laat expertisedeling en -opbouw toe. De schoolcultuur straalt een open communicatiestijl, aandacht voor waarderen, inspireren en aanmoedigen uit. Deze attitude biedt belangrijke kansen tot collectief leren en uitwisselen van expertise. Startende teamleden waarderen de pedagogisch-didactische en psychologische ondersteuning door collega's.

Het schoolteam doet een beroep op meerdere externe instanties om verbeteren en vernieuwingstrajecten op te zetten en te begeleiden.

Doeltreffendheid De teamleden evalueren zowel individuele als gezamenlijke nascholingen. De relevantie van individueel gevolgde nascholingen bepaalt of zij een meerwaarde vormt voor een collectief nascholingsinitiatief. De omvang van het team zorgt er onder meer voor dat gevolgde individuele nascholingen geen vast agendapunt vormen op de personeelsvergadering. De mate waarin de nascholingen leiden tot vernieuwingsinitiatieven met duurzame effecten op de werkvloer, is sterk thema-afhankelijk.

Ondanks de weerstand bij de invoering van het nieuwe organisatiemodel, ervaren de meeste teamleden dit nu als een meerwaarde en waarderen ze de deskundige ondersteuning vanuit de verschillende geledingen. De systematiek zet aan tot zelfreflectie en een kritisch nadenken op uitvoerings- en beleidsniveau.

Ontwikkeling Het team zet stevig in op het sociaal en emotioneel welbevinden van leerlingen en stuurt van hieruit een aantal vernieuwingsinitiatieven dynamisch aan. De ontoereikende speelplaatsinfrastructuur, de eigenheid van de leerlingen en de visie op sociale en emotionele veiligheid, zet het team aan om zich te verdiepen in een adequater speelplaatsmanagement. De speelplaats vormt de plaats bij uitstek om sociale vaardigheden te oefenen. Met een teamnascholing wenst het team de inrichting en de organisatie van de pauzes te optimaliseren en leerlingen handvatten aan te reiken om op veilige wijze te leren omspringen met tijd, ruimte, spel en sociaal aanvaardbaar gedrag.

Heel wat teamleden volgen de onderwijsontwikkelingen op de voet. Individueel gevolgde nascholingen, pedagogische studiedagen, recente publicaties in de orthotheek, oog voor de onderwijsactualiteit en op til zijnde vernieuwingen geven aan dat het schoolbeleid en de teamleden efficiënt trachten in te spelen op externe verwachtingen en ontwikkelingen.

4.2 Onderwijsorganisatie

Doelgerichtheid Het schoolteam heeft een jarenlange ervaring met typegemengde klasgroepen. De introductie van het M-decreet ging gepaard met de gefaseerde oprichting van structuurklassen voor leerlingen met ASS. Deze leerlingen hebben nood aan een sterk gestructureerde omgeving en een doorgedreven individuele begeleiding. Heel wat leerlingen met ASS zijn gebaat met de geïntegreerde werking binnen het type basisaanbod. Deze klasgroepen bieden voldoende structuur, duidelijkheid en individuele begeleiding. Het type basisaanbod spreidt zich uit over een instapklas en twaalf klasgroepen verdeeld over een onder-, midden- en bovenbouw (subteams basisaanbod). De twee structuurklassen functioneren op niveau onderbouw en bovenbouw.

Multidisciplinair overleg, toets- en onderzoeksresultaten vormen de criteria voor de toewijzing aan een klasgroep of pedagogische eenheid. Leeftijd en taalontwikkelingsniveau zijn hierbij doorslaggevend.

Het beleid investeert heel wat lestijden en ondersteuningsuren in het geïntegreerd en multidisciplinair organisatiemodel van de school. Een beleids- en een kernteam ondersteunen de beleidsvoering en de interne communicatie. De beleidsondersteuners coördineren de subteams en concretiseren de principes van co-teaching.

Het beleid tracht in de mate van het mogelijke rekening te houden met de wensen, de vaardigheden en de talenten van de teamleden. Een team van ambulante leerkrachten staat hoofdzakelijk in voor het leergebied muzische vorming. Leerkrachten lichamelijke opvoeding en kinesitherapeuten nemen de meervoudige en veelzijdige bewegingsvaardigheid alsook het verhogen van de kwaliteit van bewegen voor hun rekening. Logopedisten behandelen stoornissen op het vlak van de persoonlijke communicatie. Paramedici ondersteunen zowel klasintern als -extern.

De schoolwerking zit in een transitiefase en evolueert langzaam van een overwegend cursorische en technisch-cognitieve aanpak naar een meer actieve, functionele en geïntegreerde aanpak. De ontwikkelingskansen van leerlingen staan steeds centraal.

Een aantal leerkrachten experimenteert met een variatie aan werkvormen, werktijden, ateliers en projectkeuzes. In de huidige fase ervaart het team de meerwaarde van de gewijzigde aanpak. De invoering is nog te pril om valide en betrouwbare effecten in beeld te brengen maar zij laat op termijn wel toe om de zorg voor kwaliteitsvol onderwijs te verhogen.

Ondersteuning Het nieuwe organisatiemodel bewerkstelligt het formeel overleg tussen en over de verschillende niveaus heen. De werking is voor de teamleden transparant. De aanwezige open en respectvolle dialoog biedt opportuniteiten om diepgaand te reflecteren over pedagogisch-didactische thema's, over een gezamenlijk gedragen referentiekader van doelen 'op maat' en over afspraken die de gelijkgerichtheid bevorderen.

Bezoeken aan beroepsscholen en scholen voor buitengewoon secundair onderwijs stimuleren reflectie over een niveau-overschrijdende afstemming.

Doeltreffendheid Duidelijke klas-, therapie- en co-teachingsroosters ondersteunen de organisatie op verschillende niveaus. Teamleden, maar ook leerlingen zien aan de hand van de dag- en weekplanning hoe de organisatie eruit ziet, wie meedraait in de klaswerking en wie individuele therapie krijgt. Het werken met klas en individuele daglijnen maakt voor leerlingen het dagverloop overzichtelijk en voorspelbaar.

De gelijktijdige organisatie van meerdere lessen lichamelijke opvoeding in dezelfde zaal belemmert een doeltreffende uitvoering.

Het schoolteam bouwt ervaring op met het kritisch in beeld brengen van sterktes, pijnpunten en uitdagingen in de schoolorganisatie. Hiaten in de communicatie leidden tot de nieuwe organisatiestructuur. Teamleden beschikken over een sterk reflectief en kritisch vermogen, maar allerlei contexten zorgen er voor dat, reflecties over kwaliteitsvol onderwijs en onderwijs op maat op de achtergrond geraakten. Op de vraag 'doen wij de goede dingen en doen wij die ook goed' geven teamleden geen eenduidig antwoord. Doelgerichtheid, doeltreffendheid maar ook kwaliteitszorg op basis van interne en externe outputgegevens hebben nog een sterk groeipotentieel.

Ontwikkeling Wijzigingen in de onderwijsorganisatie starten enerzijds vanuit de zoektocht naar een adequater afstemmen van de school- en de klaswerking op de snel veranderde instroom en anderzijds naar een grotere samenhang in het pedagogisch-didactisch denken en handelen van de teamleden. Overlegmomenten kennen een regelmaat maar zij vormen minder het platform voor systematische of diepgaande pedagogische reflectie en afstemming.

Het vormt voor het beleidsteam een uitdaging om bij vernieuwingsinitiatieven het cyclische proces van verkennen, introduceren, uitvoeren, opvolgen, coachen en bijsturen in een tijdpad te gieten en dit nauwgezet te bewaken. Deze noodzakelijke stappen vormen de basisvoorwaarde voor een diepgaande implementatie van onderwijsvernieuwingen en maken het in beeld brengen van effecten mogelijk.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Een ervaren, ruimdenkende en op de toekomst gerichte directeur stuurt de schoolwerking en -ontwikkeling aan. Het pedagogisch en organisatorisch schoolbeleid evolueert van een eenmansopdracht naar een meer gedeeld leiderschap. Doordachte structuren, mandaten en werkgroepen vormen een ondersteunend netwerk. De recent ingevoerde werking met deelteams en coördinatoren stimuleert het evenwicht tussen een top down en bottom up beleid. Een meer gedeeld en participatief leiderschap is in ontwikkeling. Dit biedt mogelijkheden tot het ontwikkelen van een collectief gedragen visie, gezamenlijke verantwoordelijkheid en sterkere groepscohesie.

Teamleden ervaren de directeur als uiterst toegewijd, bereikbaar, zorgzaam, sterk communicatief en oplossingsgericht. Zij trachten de warme, collegiale, respectvolle en professionele werksfeer ook zelf uit te stralen. De directeur en het beleidsteam sturen de schoolontwikkeling aan en kunnen hierbij rekenen op het vertrouwen, de stevige inzetbaarheid en de vernieuwingsbereidheid van het team.

Met reflecties, groepsoverleg, afspraken en goed overwogen bijsturingen gaat het schoolteam de uitdagingen van het M-decreet aan. De opstart van het type 9-onderwijs, de wijzigende instroom en de ruime opdracht van het ambt maken de taak van leiding geven en nemen complex. De directeur zoekt naar structuren en strategieën om op efficiënte en systematische wijze verantwoordelijkheden te delegeren. Een duidelijke prioritering van transparante beleidskeuzes, gezamenlijke visieontwikkeling, de doelgerichtheid van de handelingsplanning en een verhoogde aandacht voor coaching, opvolging, bijsturing, evaluatie en formele verankering van opgestarte initiatieven vormen hierbij stevige aandachtspunten.

Visieontwikkeling Een kindvriendelijke aanpak, een open en respectvolle dialoog, een vlotte samenwerking met externe actoren en goede contacten met ouders geven de school een warme uitstraling en stevig elan. Vanuit het pedagogisch project en een warm hart voor leerlingen, streeft het schoolteam naar een brede en harmonische ontwikkeling en een optimale maatschappelijke integratie. Het opvoedingsproject vertrekt vanuit een onvoorwaardelijke acceptatie, vanuit het positieve geloof in de mogelijkheden en de talenten van elk kind. Leerlingen krijgen elke dag opnieuw een waaier aan kansen. Het welbevinden en de sociaal-emotionele begeleiding hebben een prominente en geïntegreerde plaats in het onderwijsgebeuren.

Naast de sociaal-emotionele begeleiding krijgt de cognitieve ontwikkeling een belangrijke plaats in het onderwijsaanbod. Teamleden hebben minder aandacht voor vaardigheden, attitudes en de transfer van opgebouwde inzichten. Over wat 'functioneel onderwijs' en 'onderwijs op maat' nu precies inhoudt en hoe dit gezamenlijk en concreet vorm krijgt, zijn de meningen uiteenlopend. Gesprekken met teamleden tonen aan dat bestaande visieteksten, schoolprioriteiten en afspraken weinig gekend en doorleefd zijn. Zij vormen bijgevolg minder de hoeksteen voor een gezamenlijk pedagogisch-didactisch denken en handelen.

De veelheid aan prioriteiten en het snelle en proactieve denken van de directeur zorgen ervoor dat de samenhang tussen visie, strategieën en doelen minder strak verloopt en teamleden zich minder betrokken en aangesproken voelen. Een beperkte selectie van prioriteiten en deze faseren in een tijdpad, het traject initiëren, uitproberen, evalueren, afronden en blijvend opvolgen, biedt mogelijkheden tot diepgang en een meer kwaliteitsvolle schoolwerking.

Besluitvorming De directeur levert inspanningen om de vele personeelsleden te betrekken bij de besluitvorming. De vernieuwde school- en overlegstructuur is voor teamleden transparant en vervult een ondersteunende functie. Met de organisatie van horizontaal en verticaal overleg wenst het beleidsteam een gepast antwoord te bieden op de specifieke noden van leerlingen en de ondersteuningsbehoeften van het schoolteam. Teamleden weten duidelijk voor welke vragen, informatie of ondersteuning zij zich tot wie kunnen richten, maar maken niet altijd optimaal gebruik van de aangereikte mogelijkheden.

De directeur ervaart een aantal knelpunten in de uitvoering van gemaakte afspraken en zoekt naar procedures en een schooleigen format voor een vlottere informatiedoorstroming en een meer transparante besluitvorming. Het schoolteam wendt de digitale mogelijkheden in mindere mate aan als centraal registratiepunt van het formele overleg en het borgen van genomen beslissingen, gemaakte keuzes en afspraken.

Kwaliteitszorg Een gemeenschappelijke drijfveer, een kritisch vermogen, een multidisciplinaire samenwerking en formeel overleg zorgen ervoor dat het schoolteam heel wat inspanningen levert om haar opdracht te realiseren. De invoering van structuren, mandaten en formeel overleg bieden mogelijkheden om de eigen werking transparanter in beeld te brengen, te bewaken en waar nodig bij te sturen.

Het schoolbeleid erkent het belang van interne en externe kwaliteitszorg. Enquêtes bij leerlingen en ouders reiken aandachtspunten aan waar het schoolteam indien nodig gevolg aan geeft. Een grondige schoolanalyse introduceert het cyclische proces van zelfevaluatie. Met dit onderzoek peilt het team naar de mate waarin teamleden over een gepaste cultuur en organisatie beschikken om op basis van de dragers van beleidsvoerend vermogen uit te maken of de school zelfstandig beleid kan voeren en waar ze de onderwijskwaliteit verder kan ontplooiën. Deze grondige analyse brengt een aantal bevestigingen en uitdagingen aan het licht. Een selectie van die uitdagingen worden opgenomen in de prioriteitenplanning.

Het schoolteam zette de voorbije jaren minder in op de validiteit en de betrouwbaarheid van interne en externe leerlingenresultaten. Teamleden wenden hun reflectief vermogen minder aan in functie van de uitwerking van de decretale opdracht en de concretisering hiervan. De vorderingen van de leerlingen binnen de leerlijnen, het leerlingvolgsysteem en het onderwijsleerpakket vormen hoofdzakelijk het ijkpunt voor kwaliteitsvol onderwijs. Klassenraden besteden minder aandacht aan 'op maat' geselecteerde doelen als start voor het cyclische proces van handelingsplanning. Teamleden zijn zich bewust van het groeipotentieel dat schuilt in de afstemming van het onderwijsaanbod en de -aanpak op de (individuele) onderwijs- en opvoedingsbehoeften van leerlingen.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het elektronisch registratieplatform zorgt voor een brede, multidisciplinaire, functionele en permanent raadpleegbare verzameling van leerlingengegevens.
- De klasinterne ondersteuning voor het leergebied wiskunde leidt tot een grotere gezamenlijke aanpak en biedt kansen tot doelbewuster handelen en differentiëren.
- De meeste teamleden hebben permanente aandacht voor een preventieve en een remediërende aanpak. Samen met een streven naar een veilig klas- en schoolklimaat draagt dit bij tot het welbevinden van leerlingen.
- De meeste teamleden leveren waardevolle inspanningen om de veerkracht van leerlingen maximaal aan te spreken. In functie van een zo goed en zo sociaal aanvaardbaar mogelijk functioneren, reiken zij de leerlingen handvatten aan.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam stelt zich met warme aandacht en een open, respectvolle communicatie laagdrempelig op tegenover leerlingen en ouders.
- De meeste teamleden vertonen een grote betrokkenheid en inzetbaarheid. Teamlidafhankelijk grijpen ze kansen tot individuele professionalisering aan.
- Het schoolteam zet in op een brede ondersteuning en een preventief versterken van de vaardigheden van startende teamleden.
- De schoolorganisatie stoelt op duidelijke keuzes en overwegingen waarin hoofdzakelijk de ontwikkelingskansen van leerlingen het vertrekpunt vormen.
- De schoolwerking weerspiegelt een transparante structuur en organisatie waarbij coördinatoren, paramedici, klasleerkrachten en ambulante teamleden constructief samenwerken.

Wat betreft het algemeen beleid

- De teamleden waarderen de open communicatiestijl, de empathische houding, de toegankelijkheid en de oplossingsgerichtheid van de directeur.
- De directeur kan rekenen op een enthousiast en geëngageerd team. Gezamenlijk nemen ze de verantwoordelijkheid op om leerlingen maximale ontwikkelingskansen te bieden.
- Het beleidsvoerend vermogen vertrekt vanuit een gedeeld leiderschap met formele overlegmomenten dat – nu nog in aanvang, maar op langere termijn – kansen creëert om bij te dragen tot een groter en een gezamenlijk draagvlak.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het schoolteam kan de handelingsplanmatige werking voor wiskunde optimaliseren in functie van een onderwijsaanbod meer op maat van de individuele leerling. Een vooropgesteld perspectief, een doelenselectie op maat en de functionaliteit van leerinhouden kunnen hierbij richtinggevend zijn.
- Teamleden kunnen streven naar een meer harmonische ontwikkeling door in het wiskundig aanbod te zoeken naar een evenwicht tussen cognitieve, sociale, muzische en fysisch-motorische aspecten.
- De meeste teamleden kunnen voor het wiskundig aanbod met thema's, projecten en een variatie aan werkvormen en werktijden nauwer aansluiten bij de leef- en de interessewereld van de leerlingen.
- Het schoolteam kan zich bij de uitwerking van het onderwijsaanbod voor het leergebied sociaal-emotionele ontwikkeling nauwer laten leiden door de geselecteerde ontwikkelingsdoelen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De verschillende deelteams kunnen zich tijdens formele overlegmomenten verdiepen in pedagogisch-didactische thema's met breed gedragen schoolafspraken als resultaat.
- Het schoolteam kan gericht en meer gezamenlijk reflecteren over de effecten van keuzes en wijzigingen in de schoolorganisatie.

Wat betreft het algemeen beleid

- De directeur kan het snelle en proactieve denken steviger onderbouwen in een duidelijke prioriteitenplanning met aandacht voor verkenning, visieontwikkeling, concretisering, implementatie, opvolging en verankering. Op deze wijze kan de samenhang tussen opgebouwde visie, strategieën, doelen en afspraken rechtlijniger verlopen.
- Het beleidsteam kan door een meer formele aansturing, coaching en opvolging effectiever bijdragen aan de implementatie van beleidskeuzes en de afstemming ervan op de werkvloer.
- Het schoolteam kan het aanwezige evaluerende en reflecterende vermogen optimaliseren om, waar nodig, de onderwijskwaliteit op klas- en schoolniveau bij te sturen.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor **de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor alle structuuronderdelen.
- voor **de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.
- voor **de overige erkenningsvoorwaarden**.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Frieda THIELS de inspecteur-verslaggever	Jeannine JACOBS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	